Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/962

20.5.2025.

PADOMES LĒMUMS (ES) 2025/962

(2025. gada 12. maijs)

par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Islandi, Lihtenšteinas Firstisti un Norvēģijas Karalisti par EEZ finanšu mehānismu laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim, Nolīgumu starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim, papildprotokolu Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Norvēģijas Karalisti un papildprotokolu Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Islandi

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 217. pantu saistībā ar 218. panta 6. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu [1],

tā kā:

(1) Nepieciešamība mazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības Eiropas Ekonomikas zonā turpina pastāvēt, un tāpēc būtu jāveido jauns EEZ EBTA valstu finansiālā ieguldījuma mehānisms un jauns Norvēģijas finanšu mehānisms.

(2) Padome 2021. gada 20. maijā pilnvaroja Komisiju sākt sarunas ar Islandi, Lihtenšteinas Firstisti un Norvēģijas Karalisti par nolīgumu par EEZ EBTA valstu turpmāko finansiālo ieguldījumu Eiropas Ekonomikas zonas ekonomiskajā un sociālajā kohēzijā.

(3) EEZ finanšu mehānisms laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim ("EEZ finanšu mehānisms") un Norvēģijas finanšu mehānisms laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim ("Norvēģijas finanšu mehānisms") palīdzēs mazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības Eiropas Ekonomikas zonā un stiprināt attiecības starp EEZ EBTA valstīm un saņēmējvalstīm.

(4) EEZ finanšu mehānisms atspoguļo labumus, ko EEZ EBTA valstis gūst no to dalības iekšējā tirgū, un tajā ir ņemts vērā mērķis veicināt tirdzniecības un ekonomisko attiecību nepārtrauktu un līdzsvarotu stiprināšanu starp visām EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm saskaņā ar EEZ līguma 115. pantu.

(5) EEZ finanšu mehānisms un Norvēģijas finanšu mehānisms nosaka īpašas procedūras, kas palielina īstenošanas efektivitāti un apspriešanos ar saņēmējvalstīm. Konkrēti, gan EEZ finanšu mehānisms, gan Norvēģijas finanšu mehānisms paredz stratēģiska līmeņa apspriešanos ar Komisiju sarunās par saprašanās memorandiem starp līdzekļu devējām valstīm un saņēmējvalstīm. Tajos arī ietverta kārtība, kādā Komisija sniedz palīdzību saņēmējvalstīm apspriedēs par mehānismu īstenošanas noteikumiem. Šie aizsardzības pasākumi veicinās mehānismu efektīvu un savlaicīgu īstenošanu, vienlaikus pilnībā ņemot vērā saņēmējvalstu vajadzības un būtiskās grūtības, ar kurām tās var saskarties finanšu mehānismu īstenošanā, tostarp attiecībā uz kopējām vērtībām un principiem, proti, cilvēka cieņas ievērošanu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesību ievērošanu. Šajā sakarā uzmanība būtu jāpievērš saņēmējvalsts tiesībām tikt uzklausītai attiecībā uz tādiem pasākumiem kā maksājumu apturēšana un līdzekļu atgūšana.

[1] 2025. gada 2. aprīļa piekrišana (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

(6) Ņemot vērā to, ka EEZ finanšu mehānisms tiks pievienots kā EEZ līguma papildprotokols, Savienība saskaņā ar attiecīgajām Līgumos paredzētajām procedūrām var ierosināt Apvienotajā komitejā strīdus par papildprotokola interpretāciju vai piemērošanu, ievērojot EEZ līguma 111. pantu. Saskaņā ar EEZ līguma 89. pantu EEZ Padome var izskatīt jebkuru jautājumu, kas rada grūtības.

(7) Īpašo noteikumu, kas piemērojami konkrētu Islandes un Norvēģijas izcelsmes zivju un zivsaimniecības produktu importam Savienībā un kas ir noteikti ar Eiropas Ekonomikas kopienu noslēgto attiecīgo brīvās tirdzniecības nolīgumu papildprotokolos, darbības termiņš beidzās 2021. gada 30. aprīlī, un tie ir pārskatīti saskaņā ar minēto papildprotokolu 1. pantu. Tāpēc līdztekus sarunām par turpmāko finansiālo ieguldījumu un kā daļu no visaptverošas vienošanās paketes Padome 2021. gada 20. maijā pilnvaroja Komisiju sākt sarunas par nolīgumu par Islandes un Norvēģijas izcelsmes zivju un zivsaimniecības produktu piekļuvi tirgum.

(8) Pastāvošo finanšu mehānismu aizstāšana ar jauniem mehānismiem, kas attiecas uz citiem laikposmiem, citiem finansējumu apjomiem un citiem īstenošanas noteikumiem, kā arī koncesiju atjaunošana un pagarināšana attiecībā uz konkrētām zivīm un zivsaimniecības produktiem, kas bija daļa no visaptverošas sarunu paketes, kopumā ir būtiska attīstība attiecībās ar EEZ EBTA valstīm, un tādēļ ir pamatoti izmantot Līguma par Eiropas Savienības darbību 217. pantu.

(9) Saskaņā ar Padomes lēmumu (ES) 2024/2604 ([2]), Nolīgumi un papildprotokoli tika parakstīti Briselē 2024. gada 12. septembrī, ņemot vērā minēto Nolīgumu un papildprotokolu noslēgšanu. Minētie Nolīgumi un papildprotokoli būtu jāapstiprina Eiropas Savienības vārdā.

(10) Saskaņā ar Līgumiem Komisijai būtu jāpauž Savienības piekrišana uzņemties saistības, ko uzliek nolīgumi un papildprotokoli,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Eiropas Savienības vārdā tiek apstiprināts Nolīgums starp Eiropas Savienību, Islandi, Lihtenšteinas Firstisti un Norvēģijas Karalisti par EEZ finanšu mehānismu laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim, Nolīgums starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim, papildprotokols Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Norvēģijas Karalisti un papildprotokols Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Islandi ([3]).

2. pants

Komisija norīko personu vai personas, kas ir tiesīgas Savienības vārdā deponēt Nolīguma starp Eiropas Savienību, Islandi, Lihtenšteinas Firstisti un Norvēģijas Karalisti par EEZ finanšu mehānismu laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim 3. pantā, Nolīguma starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim 11. pantā, papildprotokola Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Norvēģijas Karalisti 5. pantā un papildprotokola Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Islandi 4. pantā paredzētos apstiprinājuma dokumentus, lai paustu Savienības piekrišanu uzņemties minēto nolīgumu un protokolu saistības ([4]).

([2]) Padomes Lēmums (ES) 2024/2604 (2024. gada 25. jūnijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Islandi, Lihtenšteinas Firstisti un Norvēģijas Karalisti par EEZ finanšu mehānismu laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim, Nolīgumu starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim, papildprotokolu Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Norvēģijas Karalisti un papildprotokolu Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Islandi (OV L, 2024/2604, 8.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2604/oj).

([3]) Nolīgumu un papildprotokolu teksti ir publicēti OV L, 2024/2600, 8.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2600/oj; OV L, 2024/2601, 8.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2601/oj; OV L, 2024/2602, 8.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/2602/oj; OV L, 2024/2603, 8.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/2603/oj.

([4]) Nolīguma un spēkā papildprotokola stāšanās dienu Padomes Ģenerālsekretariāts publicēs *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2025. gada 12. maijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
B. NOWACKA